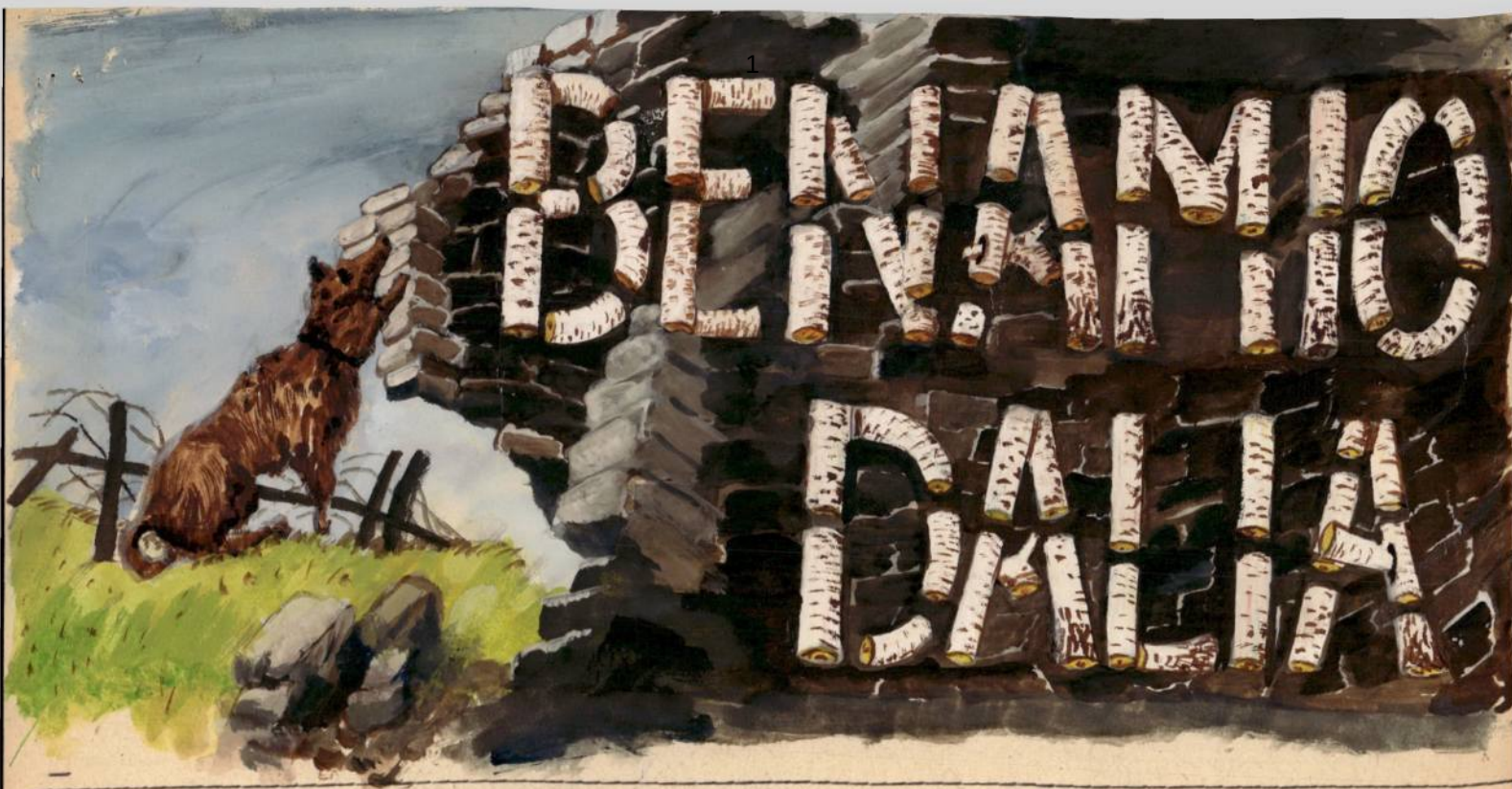

TRAUNSTEINO LIETUVIŲ SIENINIS LAIKRAŠTIS

Nr. 2 (24)

Traunsteinas, 1947.I.18.

III metai.

Ar mūsų vaikai turi tėvus?

Tarp suaugusių stovyklos gyventojų kasdien ir kas vakarą sukaliojasi gausokas būrelis gražaus prieauglio. Rytais ar dienos metu jis išsiskirsto į jam skirtas vietas: į "darželį" ir į mokyklą. Pavakariop šis prieauglis grįžta į stovyklas ir čia, kartu su suaugusiais, tęsia gyvenimo bėgį. Tie būsimieji bernužėliai ir mergužėlės tame gyvenime labai aktyviai dalyvauja: nosikes pakabina, ilgas valandas spokso į suaugusiųjų įdomiausi užsiėmimą-kortaviną, kai kada prieina prie bufeto (Park-Hotelyje) ir užsisaugę "ištrenkia" po puslitrinį bokaliuką alaus, o dažniausia jie "atsipalaiduoja" nuo didžiųjų sambūrio ir patys vieni pramogauja. Šitos pramogos vyksta beveik kiekvieną vakarą ir vis gerai aptendytose vietovėse: koridoriuose, jų nišose ar kitokiuose užkampeliuose. Jie čia turi pilniausią laisvę: gali bėgioti, gaudytis, špastytis, "saldainių baliukus" ruošti, laiptu turėkliais važinėti ar nuo sienų tinką lupinėti ir jo gabalais viens kitą bombarduoti. O klozetuose įsilindę jie išvysto visus meninius gabumus: priteršia ant grindų, sienas išteploja ir dar devynias galybes kitokių "meno" kūrinių pristato. Šitokia aktyvi, lydima nepalaujamo triukšmo veikla tęsiasi iki gilių išnakčių. Čia jie turi ko plačiausią autonomiją. Niekas jų nekontroliuoja, priešingai, yra užregistruota faktų, jog ir suaugusieji į tą veiklą kai kada įsijungia: pamoko mūsų prieauglių dviprasmiškų posakių, eilėraščių ir šiaip viešai nevartojamų išsireiškimų. Tokiems subrendėliams yra gardaus juoko, kai vaikai kartoja jų "išmintį", jų kalbas. Buvo visų nutarta, kad vaikai nuo 8 val. vakaro turi būti savo kambariuose, o jie net iki 10 val. prabūna koridoriuose. Ką jų tėvai tuo laiku

veikia ir kokius neatidėliotinos svarbos darbus dirba? Gal jie tvarko vaikų drabužėlius, gal tariasi, kaip savo vaikus pavyzdiniais žmonėmis išauginti? Gal apžiūri savo brangiausius, nuprausia ir plaukus sutvarko? Juk, rodos, šitokiems reikalams laiko yra pakankamai. Jei viso to nėra ir jei mūsų vaikai daro, kas jiems patinka, tai nėra vaikų kaltė, bet jų tėvų jų gimdytojų, kurie viso to nepastebi arba nenori pastebėti. Todėl mes ir klausiamo: ar mūsų vaikai turi tėvus?

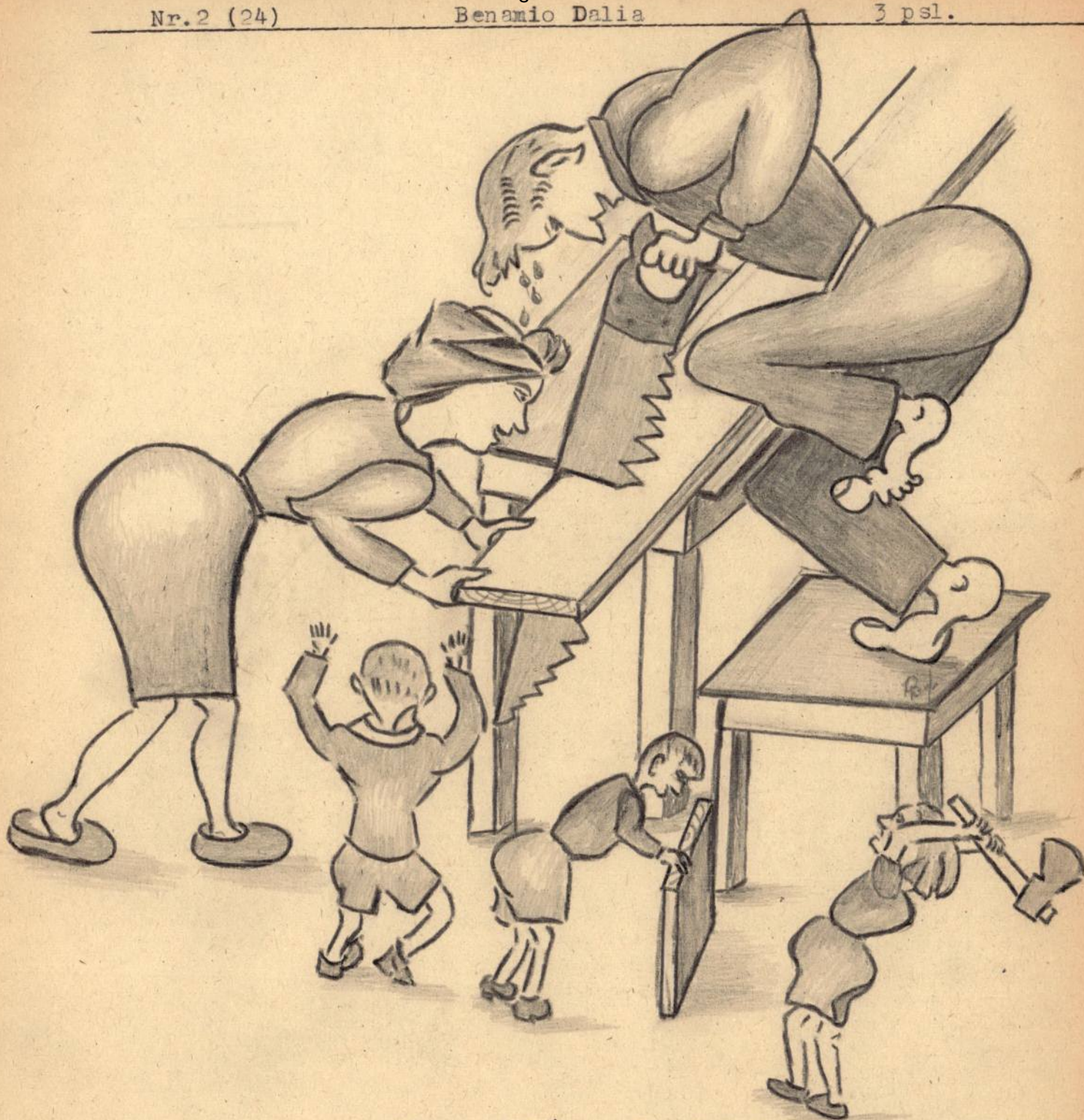
V. S.

Redakcijos pastaba: Šiuo reikalu laukiama tėvų balso.

Partizaniški išsišokimai.

Visiems žinoma, kad pavasari, išleistas iš gardo teliukas pakelia uodegą ir neria, kur tik pakliūva. Jis taip daro, norėdamas išsidūkti, nes per ilgą stovėjimo laiką tvartelyje, susikaupia daug jaunatviškų jėgų ir energijos. Bet subrendėliams dvikojams zilioti, šiaip ar taip, yra negražu. Tokio ziliojimo pavyzdį turėjome mūsų tarpe, išleidus šių metų pirmąjį "Benamio Dalios" numerį. Jame buvo idėtas visai padoraus turinio piešinys, vaizduojas moterį žiūrinčią pro raktą skylutę. Kaž koks neatsakingas ir tikrai žemos kultūros tipas įrašė vienos stovyklos gyventojos pavardę apačioje piešinio. Tokio "rašytojo" elgesys yra lygus išvietės sienų teplojimui. Tas, ranka padarytas įrašas, jį pastebėjus, tuojau pat buvo užklyjuotas. Bet istorija nepasibaigė: vienas suaugęs vyras pusiauaktiulyje, kai nieko nebuvo koridoriuje, nukrapštė ant įrašo užklyjuotą popierėlį ir po juo atradęs įrašytą jam artimą pavardę, tuojau nuplėšė visą laikraščio lapą. Vėliau – kitą dieną redakcijos nario prašomas gražinti tą puslapį, jį parode suglamžytą lapą, bet jį gražinti atsisakė ir dar pagrasino: "Mes jau vieną laikraštį uždarėme, uždarysime ir šitą..." Be jokių aiškinimų kiekvienam gali būti suprantama, kad šis ponas pasiėlgė neteislingai: laikraštis yra visai nekaltas, jei koks "peckiotojas" ant jo ką nors užrašo. Tokius tepliotojus patys skaitytojai ir kiekvienas padorus stovyklos gyventojas turi sudrausti ir tuojau pranešti redakcijai. Dar neteislingesnis elgesys yra žmogaus, kuris laikraštį drasko. Juk ne jis laikraštį leidžia ir ne jis už jį atsako. Jei kas laikraštyje yra negero ar įžeidžiančio, tuojau galima kreiptis į redakciją ir pareikalauti susitvarkyti. Jei redakcija nepadarytų reikalingų žygių, tuojau patariama kreiptis į UNRRO Welfare Office, nes iš ten yra gautas leidimas laikraštį leisti. Laikraščio redakcijos žmonės nėra dievai ir gali suklysti, todėl redakcija visa da bus dėkinga tautiečiams, jei jie, pastebėję laikraštyje ką nors negero ir neteisingo, nurodys redakcijai, jai patars ar kitaip patalkininkaus, bet už savavališkus prieš laikraštį išsišokimus redakcija labai griežtai reaguos ir ras priemonių tokiems "partizaniškiems" žygiams sutvarkyti.

P. Z.

Užėjus šalčiams, dipysiukai turi daug vargo besirūpindami kuro.

Malkų gaminimo talka.

Šalta, šalta, kala dantys,
Lauke speigas toks stiprus,
Bet nuo šalčio gelbsti lentos, -
Dipysiukas apsukrus.

"Džyri, džyri!" - girdis balsas.

Piūklas ilgas ir aštrus.

"Mes, bobute, tik supiaukim, -

Skaldyt kviesime vaikus!..."

Pagal valso takta.

Gyveno jis laimingas vis,
 Pavasaris puošs žiedais;
 O linksmas jis net per naktis...
 Liūdėt nebuvo jam kada.

Juk kaip žavu-su Berta du:
 Pakrančių smėlis, liūliuojantis vanduo.
 "Mylėk, bučiuok, tik dūmą duok", -
 Čiulbėjo jam jinai linksmi.

Taip jiedu du saulėj dienų...
 Deja, tas buvo jau seniai.
 O dabar, štai, tu ji matai, -
 "Kansaro" tave jis prašys.

Nes tarp sniegų nebėr žiedų
 Ir šalta, nėr kuo apsisiaust.
 Dargi liūdniau be Bertos jau
 Skylėtą švarku žengt pirmyn.

x. y.

Dainos apie meilę.

"Oi, mieli broliai, jūs pasakykit,
 Kaip meilės karštį reik užgesyti?
 Ar slapta bėgti kiton stovyklon,
 Ar pasislėpti tamsioj tupykloj?"

Aš jos nenoriu, ji mane myli:
 Tuoju verkia graužiai, kai aš tik tyliu, -
 Jei galit, broliai, išratavokit"
 Kad ir palovy mane kavokit."

Kai draugai mieli gelbėt norėjo, -
 Jaunuolio širdis tuoju sudrebėjo:
 Viską pamiršo, išsižadėjo,
 Bobos sijoną kai pastebėjo...

Oi, Petriukai, ką darysim,
 Kai vokytky neamatysim?
 Jas mylėjom ir vaisinom,
 Kaip ir pridera vaikinams.

O vokytkos, niekadėjos,
 Mums apgaule atmokėjo:

Išnaudojo ir paliko,
Vos kurioką, susitiko.

Skaisčią, meilę mums žadėjo,
O už kito ištekojo.
Ai, ai, ai, ai-i-i!
Sunkūs meilės šios keliai...

Y. X.

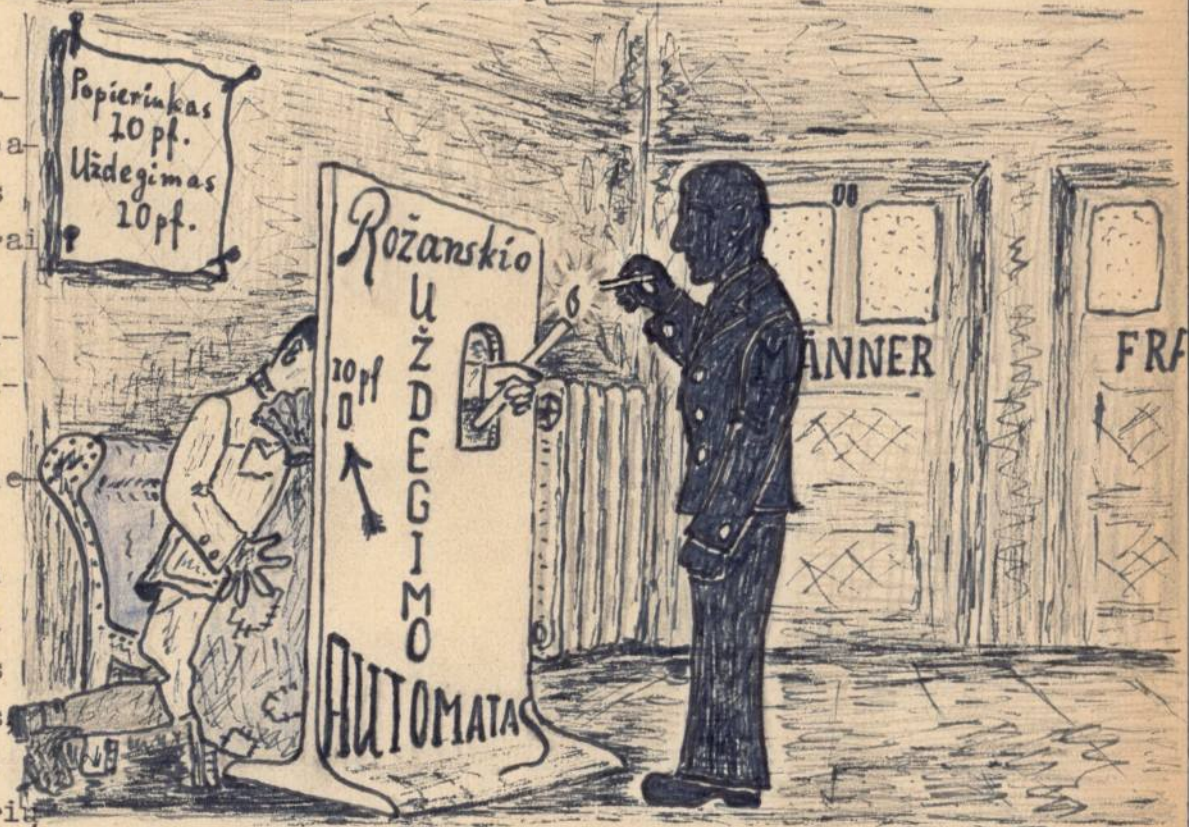
===== K A R W E N D E L I S =====

Tūkstantis idėjų mūsų išradėjams.

(Rašo dipl.inžineriologas D-ss)

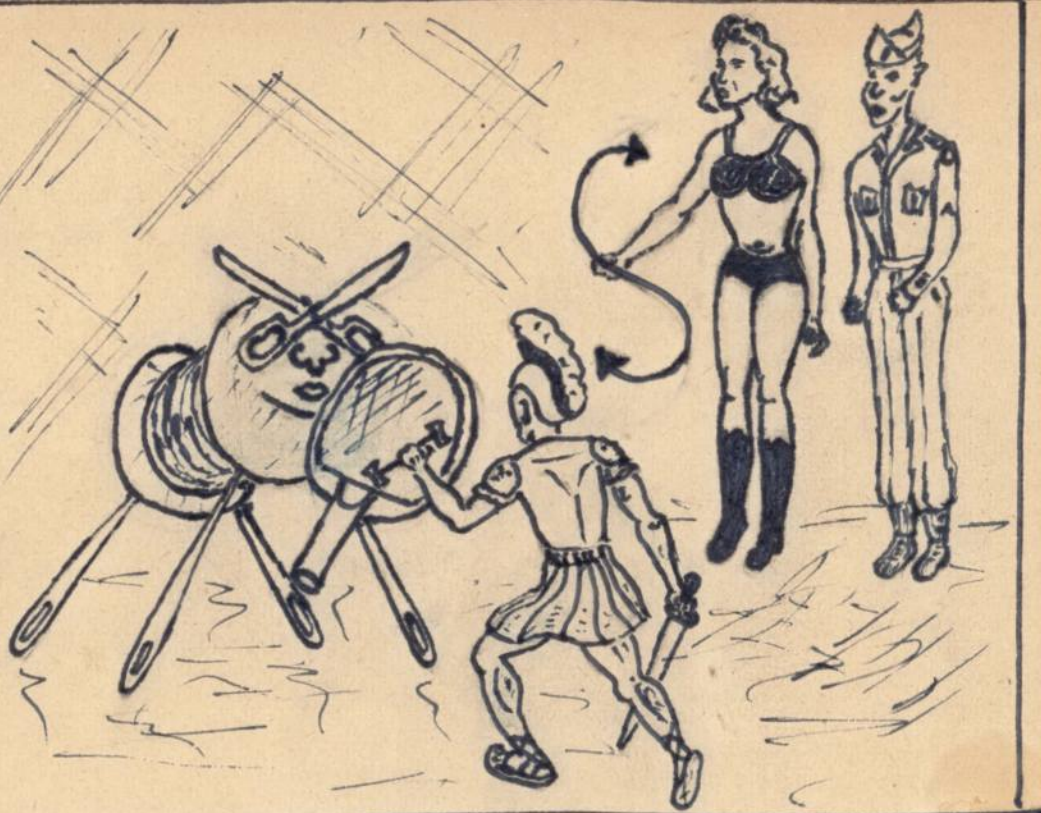
Mūsų-trentinių bendruonėje slypi nepaprastai daug kūrybingų ir išradimų talentų. Šios slaptingos jėgos tūno kiekvieno trentinio galvoje ir širdyje, ir neretai išsiveržia į viešumą. Išsiveržusios iš slaptųjų mūsų dvasinių gelmių, jos dažnai sukrečia visa mūsų kasdienį gyvenimą ir sukelia įvairiausių kalbų, diskucijų, kilnių minčių ir visa begalybę kitokių reiškinių. "Karwendelis", norėdamas šiuos išradimus išlaikyti ateičiai ir tuo patarnauti būsimoms kartoms, užregistravo keletą tokių, stambesnio masto išradimų, kuriuos patiekiamo mūsų laikraščio skaitytojams. Pavz.,

jau šitame pačiame pirmutiniame paveiksle jūs matote tikrai genialią išradimą pinigams užsidiuoti. Šis išradimas nereikalauja nei didelių patalpų, nei kombinuotos mašinerijos, bet platieji rūkoriai

sluoksniams turi nepaprastai didelės svarbos, ypatingai tiems, kurie nepajėgia nusipirkti už markę degtukų dėžutę ar benzinką. Be to, nereikia su savim nešiotis uždegimo priemonių: priejai prie automato, įmetei 10 pf ir gauni cigaretę ar pypkę užsidegti pakankamai ugnies. Labai patogus.

Šitame, kitos srities paveiksle, matome vėl naujų idėjų išsivystymą ir dviejų išradėjų interesus susikirtimą. Mes šioje vietoje nenorime leisti į šio projekto aikštinimą, bet jį išspręsti paliekame

Galvosūkis.

patiems skaitytojams, kurie taip pat priklauso prie tų visų tūkstanties idėjų išradėjų, todėl to galvosūkio sprendimas nė vienam nesudarys nenugalimos kliūtis. Palikę šį galvosūkį išlūkštenti patiems skaitytojams, mes pasižiūrėkime į kitas vietas, kuriose kasdien atsiranda vis naujų ir vis įdomesnių išradimų.

Kaip žinome, mes gyvename viešbutinio stiliaus patalpose. Jos yra ankštos ir dėl to esame priversti susispausti arba susiglaudinti. Kartais tas susiglaudimas esti labai nepatogus, ypač tokiais atvejais, kai nori patinkamam objektui pareikšti visas savo jautrios širdies meilės platybes, ir tai meilei pavaizduoti nori turėti tik dviem asmenybėms tinkamą kampelį. Taip sakant, kai išimylėjėliai nori džiaugtis vienas kitu ir karštaisiais tos meilės jausmais. Šitame reikale mūsų išradėjai taip pat jau suspejo padaryti nepavejamą pažangą. Sakysime, pasikviete į svečius simpatišką vokietaitę, o kambaryje, kuriame tu gyveni, yra ir daugiau žmonių. Ką daryti? Juk nevarysi to kambario gyventojų į lauką, pasivaikščioti, kai ten-lauke sninga arba stiprus šaltis ir labai tamsu. Čia į pagalbą jums tuoj siūlosi cigarečių arba stipresnio gėrimo mėgėjai: užfundyk jiems vertybių ir gausi kambarį, ir dar rakta priedo. Kambario savininkas išsina parūkyti ar pas kaimynus pasižmonėti, o tu, iš vidaus užsirakinęs, gali melintis savo išrinktajai, kiek tik tau patinka, arba kol savininkas sugrižęs ima baladoti kambario duris ir maldauti, kad įleistumei jį nors kojas pasišildyti. Kas šitokį projektą-išradimą norėtų išbandyti, gali kreiptis į "Karwendelio" štabą, o šis duos nurodymų apie vietą ir sąlygas, taip pat galės paminėti ir tuos spartėlius, kurie šitą projektą sugalvojo ir jį išbandė.

Tuo tarpu virtuvės personalas turi kitokių išradimo idėjų. Čia sugalvota valgio gaminimo laiką paversti šokių kursais. Šoka, sakysime, dvi vi-

rėjos, o valgiai patys savaime automatiškai gaminasi ir verda. Šokiama muzika plaukia iš kunkuliuojančio katilo. O jei mūlo negauni, tada tik sušuk "svoločiai!", o muilas kaip mat ir atsiras. Imk, ir mazgokis, kiek tik nori ir kiek reikia.

Malkų skaldytojai irgi neatsilieka nuo išradingųjų kompanijos. Ir kodėl nebūti išradėjais? Svetimšalių legione, sakysime, cemento maišelius iš sunkvežimio iškraunant, visada čia pat stovi senas legionierius ir žiūri, kad viską darytumei, kaip įsakyta. Jokios iniciatyvos neduoda pareikšti, o malkas skaldydamas, brolyti, visai kitaip jautiesi. Čia ne svetimšalių legionas. Nusibodo dirbti, - trunkai kirvį į rąstą, stipriai pasukai kirvakotį į šalį ir jo nebėra. O pirštu, jus patys suprantate, niekas malkų neskaldo. Kol per vieną ar dvi dienas padarys naują kirvakotį, gali ilsėtis ir tinginiuoti. Neginčijamas patogumas ir laisvė. Daug geriau, kaip svetimšalių legione.

Aš pats, prisipazinsiu, jau kelintą savaitę vaikštau į žmogų nepanassus, - niekaip negaliu patekti į vonią ir ten nors šaltu vandeniui nusigrandyti aplipusius purvus. Bet kada tik prie vonios durų prieinu, jos visada būna iš vidaus užrakintos. Nebesikęsdamas kartą pradėjau jas trankyti.

- Žmogau, duok mums nors kartą ramybės, - išgirdau balsą. Vadinasi viduje esama gyvų sutvėrimų. Aš dar aršiau imu baladotis ir pasėkoje to baladojimosi išgirstu gerai pažįstamą aukštojo pono balsą:

- Po pusės valandos baigsime...

Valkiojuosi koridorium iki vidurnakčio ir skaičiuoju, kokio ilgio tas pusvalandis. Pagaliau jis pasibaigia ir aš pamatau iš vonios kambario išeinančius "išsišutinusius" kartožinkus. Kaip jie ten praeis, pasižiūrėkite, gerbiamieji, patys.

Simpatiškieji ponai, kurie 1946 m. gruodžio mėn. pabaigoje tikrino mus ir žiūrėjo, ar mes neturime naciškų bacilų.

"Park-Hotelio" ir "Kurhauzo" stovyklų soclenktynės.

I-ji Spartuolė:

-Tik pamanyk! "Park-Hotelis" visai nepavaišino "Skri-ningo". Sako, ten, kad čiumpa tai čiumpa. Išmėtys visus iš lagerio, kaip viščiukus. Atsirado ten toksai ponas, kuris net su vertėja nesiskaito. Prives jis prie galo. Ot, ką reiškia turėti gerą vadovybę, kaip kad mūsų!

II-ji Spartuolė: -Eik, eik jau, mūsų škiei ir geri velniai: baigia numai-
tinti mus nuo koto. Jau "Park-Hotelyje" vis geriau.

I-ji Spartuolė: -Ana va, pasakė! Nagi, aną dieną atbėgo iš ten plonoji ir vos neužsikeikė. Sakė, kad ten ne tik muilas, bet visas geresnis maišas iš sandėlio išgaruoja. Taip, taip, visur tie patys kipsai čedi...

-----S p o r t a s-----

Mūsų sportininkai nenustoja aktyvumo. Ypač veiklūs krepšininkai ir stalo tenisistai. Krepšininkai, grįžę iš gastrolių į Dinkensbühl, sausio 12 d. "Gymnastiekschuleje" susikišo su vietine latvių komanda ir jai įpylė 52, patys pralaimėdami tik 8 taškus; o sausio mėn. 17 d. treniruotės pobūdžio rungtynėse sulandė amerikony M.P. komandą 63-48. Šio pat mėnesio 15 d. stalo tenisistai paguldė vietinę vengrų rinktinę 6:0.

Labai įdomu, ar taip karingai nusiteikę mūsų krepšininkai ir stalo tenisistai atsilaukys prieš mums nežinomo pajėgumo Oberlennigeno ir Augsburgio krepšininkus ir "ping. pongistus", kurie į Traunsteino atvyksta ir čia žaidžia su mūsų šalies šiuo metų sausio mėnesio 19 dieną. Vieną pažymime, kad stalo tenisistai turės negugančius priešininkus-meisterius: St.Meily ir Garunkštį. Nežiūrint to, mūsų sportą mėgstanti visuomenė turės progos pamatyti aukšto lygio rungtynes. Apie ~~tu~~ ty rungtynių rezultatus ir jų eigą pranešime sekančiame "Benamio Dalios" numeryje.

=====

P A D Ė K A.

"Park-Hotelio" gyventojams: Poniai Gaižutienei Uršulei II, sutikusiai pagaminti svečiams sportininkams valgi, p. Aleksui Kazlauskui, paaukojusiam mūsų krepšininkams, vykusiems į Dinkensbühl, 100 gr. tabako ir lietuvių parapijos klebonui kun. J. Riaubai, paaukojusiam 10 kgr. duonos, ir UNRROS "Welfare Officer" panelei G.M. Weiss, išrūpinusiai maistą iš UNRROS, atvykstantiems svečiams-sportininkams, nuoširdžiai dėkojame,

Traunsteino Lietuvių Sporto Vadovybė ir Sportininkai.

=====